

Kulturskolan i siffror

Statistik om kulturskoleverksamhet för år 2011–2017

Inledning

I detta PM redovisar vi statistik om kulturskolornas verksamhet för åren 2011–2017. År 2018 fick Kulturrådet ansvar för statistiken i samband med att Kulturskolecentrum inrättades. Kulturskolecentrum som är en del av Kulturrådet är ett resurscentrum för kulturskolor som har i uppgift att stödja landets kulturskolor att utveckla sin verksamhet. I uppdraget ingår också att ansvara för statistik över kulturskoleområdet. Statistiken har tidigare samlats in av Sveriges Kulturskoleråd.

Kommunala kulturskolor finns i nästan samtliga kommuner i landet

Kommunal kulturskola finns i nästan samtliga av landets kommuner. Antal kommuner som saknade kommunal kulturskola var 6–7 stycken under tidsperioden 2011–2017. De kommuner som år 2017 saknade kommunal kulturskola var Grums, Laxå, Nordanstig, Sorsele, Storfors, Surahammar och Vilhelmina.

Tabell 1. Antal kommuner med kulturskola och svarsfrekvens 2011–2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal svarande med kommunal kultur-/musikskola	242	272	258	268	256	240	197
Saknar kommunal kultur-/musikskola	6	6	6	7	7	7	7
Ej svar	42	12	26	15	27	43	86
Totalt antal kommuner	290	290	290	290	290	290	290
Svarsfrekvens	85,2	95,8	90,8	94,7	90,5	84,8	69,6

Huvudman och nämndtillhörighet

I nästan samtliga kommuner var kommunen huvudman för kulturskoleverksamheten i sin kommun. En liten andel av kommunerna, 2–6 procent, hade även annan huvudman eller enbart annan huvudman. Annan huvudman var till exempel studieförbund eller förening.

Av de kommunala kulturskolorna låg de flesta under utbildningsnämnd eller motsvarande. Näst vanligast var att den låg under kulturnämnd eller motsvarande. Därefter kom kombinerad utbildnings- och kulturnämnd som ansvarig nämnd. I ett fåtal kommuner låg ansvaret i en annan nämnd eller direkt under kommunstyrelsen.

Tabell 2. Huvudman för kulturskoleverksamheten 2011–2017, fördelning i procent

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kommun	97	97	97	94	95	97	98
Kommun och annan eller enbart annan	3	3	3	6	5	3	2
Summa	100	100	100	100	100	100	100

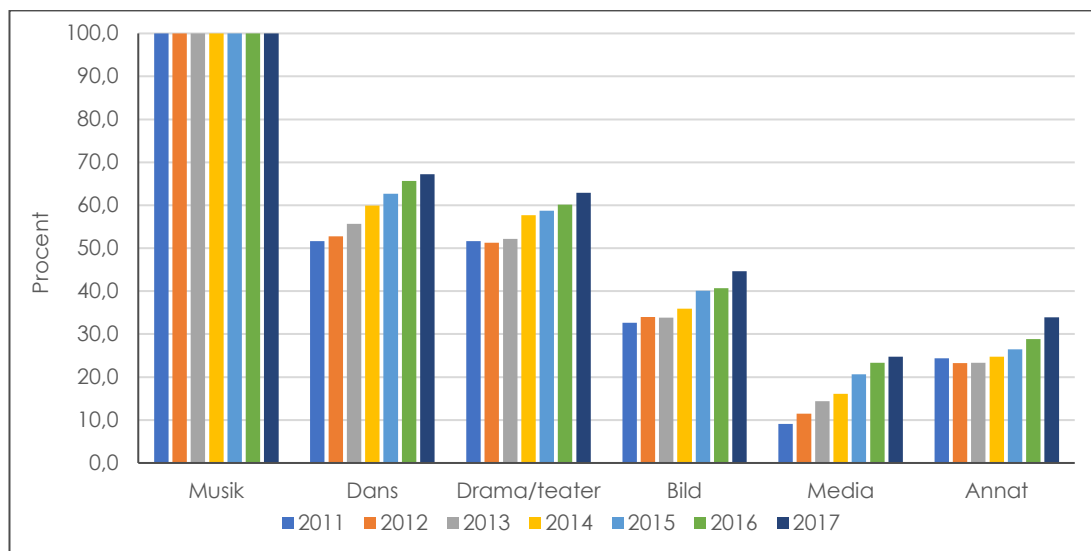
Tabell 3. Ansvarig nämnd för kulturskoleverksamheten 2011–2017, fördelning i procent

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningsnämnd eller motsvarande	43	43	44	40	38	37	44
Kulturnämnd eller motsvarande	32	34	34	38	37	39	35
Utbildnings- och kulturnämnd	12	13	11	13	15	14	12
Annan eller ingen nämnd	12	10	11	9	10	10	10
Summa	100	100	100	100	100	100	100

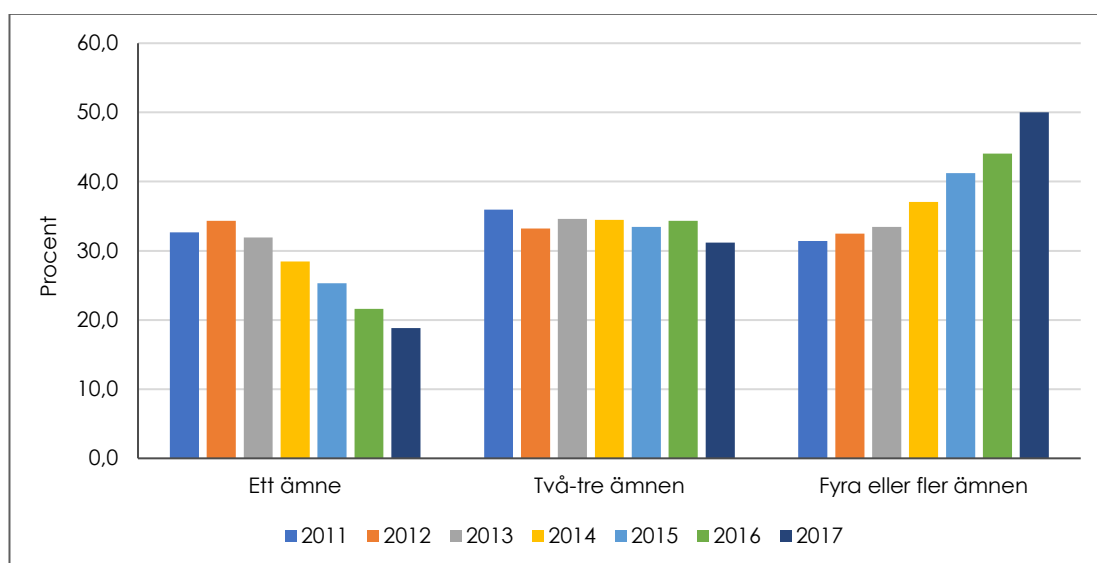
Ämnen i kulturskolan

Samtliga kommuner med kulturskola erbjuder musik. De näst vanligaste ämnena är dans och drama/teater. Därefter kommer bild och sedan media. Under perioden 2011–2017 utökade allt fler kommuner sina ämnen. Andelen kommuner som erbjöd dans, drama/teater, bild och media ökade. Andelen kommuner som endast erbjöd ett ämne (musik) har minskat sedan 2011. År 2017 var det endast 19 procent som bara erbjöd musik. Under samma period ökade andelen som erbjöd fyra ämnen eller fler till 50 procent 2017.

Figur 1. Andel kommuner som erbjuder olika ämnen 2011–2017

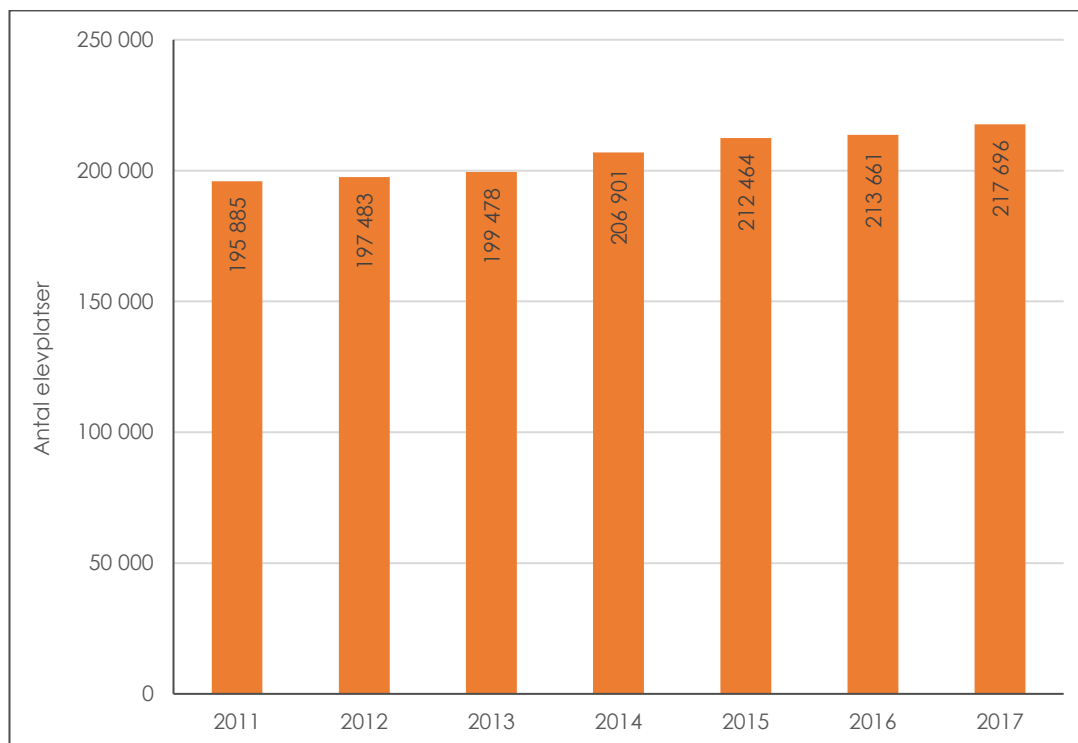
Figur 2. Andel kommuner med olika antal ämnen 2011–2017

Elevplatser

Antalet elevplatser i ämneskurser har ökat från cirka 196 000 år 2011 till 218 000 år 2017. En elevplats i ämneskurser är en elev som är inskriven på en kurs i kulturskolan. En ämneskurs innebär vanligen ett kurstillfälle i veckan. Om en och samma elev går flera kurser räknas den flera gånger, en gång för varje kurs. Det totala antalet elevplatser motsvarar alltså något färre unika individer.

Figur 3. Antal elevplatser i ämneskurser 2011–2017. Uppräknade siffror.

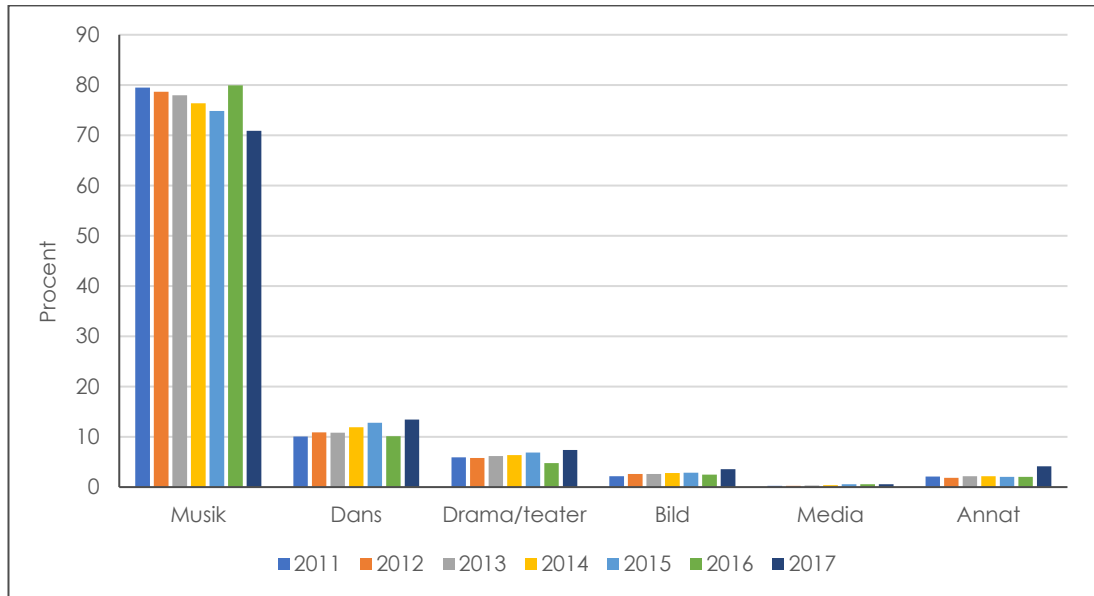
Kulturskolorna bedriver också kulturskoleverksamhet på uppdrag och i samverkan med framförallt skolan. Elevplatserna i uppdrag och övrig verksamhet ökade från cirka 220 000 år 2011 till 337 000 år 2017. Elevplatser i ämneskurser är dock inte helt jämförbart med elevplatser i uppdrag. I ämneskurser möter eleven vanligen en lärare varje vecka medan i uppdragsverksamheten kan det variera från endast ett kurstillfälle till flera kurstillfällen.

Tabell 4. Antal elevplatser i ämneskurser respektive i uppdrag och övrig verksamhet 2011–2017. Uppräknade siffror

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ämneskurs	195 885	197 483	199 478	206 901	212 464	213 661	217 696
I uppdrag och övrig verksamhet	220 143	213 693	265 620	298 703	292 336	322 409	337 342

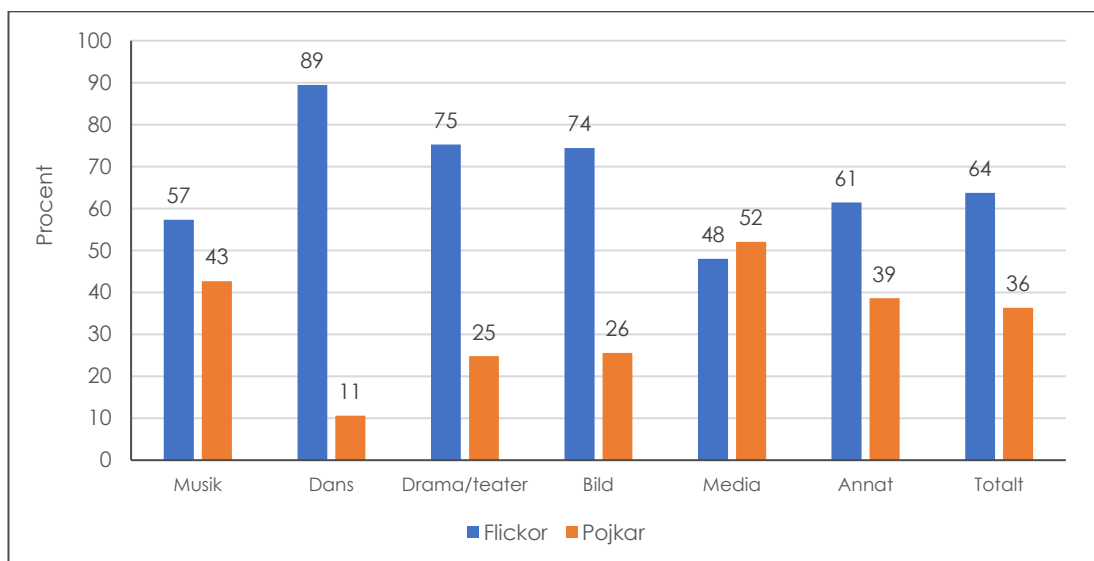
Elevplatserna i ämneskurser var flest i musik. Därefter kommer dans och sedan drama/teater, där trenden var svagt ökande under perioden 2011–2017.

Figur 4. Fördelning av elevplatser per ämne 2011–2017

Elevplatserna i samtliga ämnen utgjordes av 64 procent flickor och 36 procent pojkar. I ämnena dans, drama/teater och bild dominerades platserna av flickor till minst tre fjärdedelar. I ämnena musik och media var fördelningen mer jämn. Det fanns inga skillnader mellan åren i könsfördelningen under tidsperioden 2011–2017.

Figur 5. Könsfördelning per ämne 2017

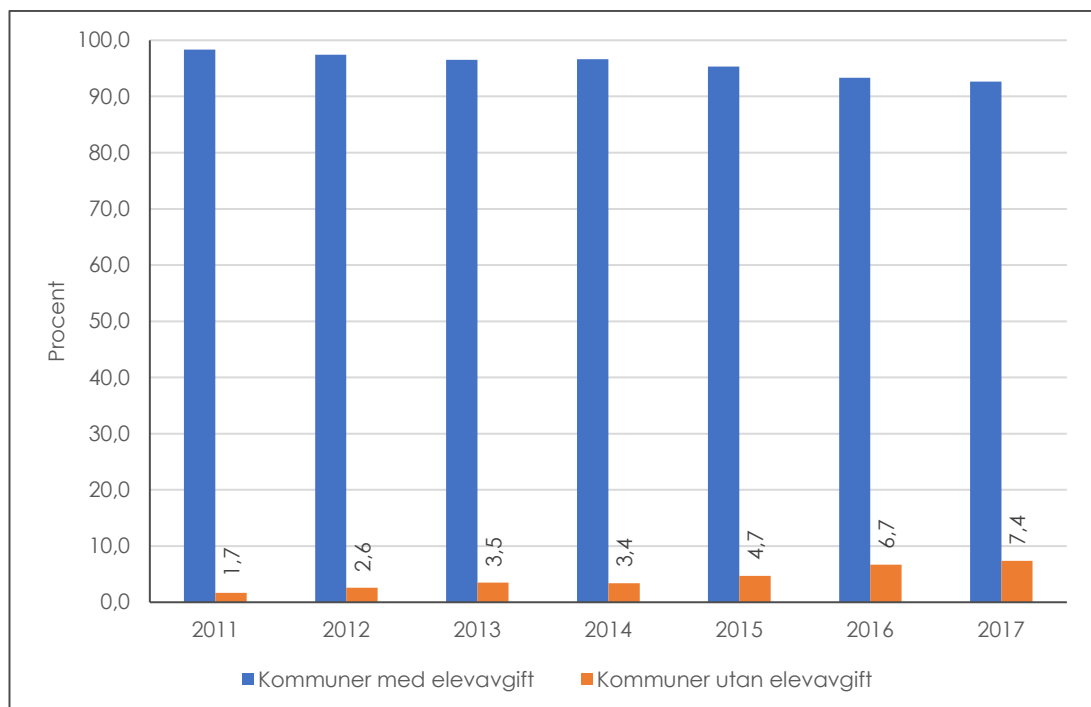

Elevavgifter

De flesta kommuner tar ut en elevavgift för deltagande i kulturskolan. Det finns dock några kommuner som har avgiftsfri kulturskola för eleverna. Andelen kommuner med avgiftsfri kulturskola ökade från cirka 2 procent år 2011 till cirka 7 procent 2017.

Den vanligaste terminsavgiften har legat på 650 kronor per termin under tidsperioden. Däremot har den genomsnittliga terminsavgiften sjunkit från 665 kronor år 2011 till 625 kronor år 2017.

Figur 6. Andel kommuner med respektive utan elevavgift 2011–2017

Tabell 5. Vanligast förekommande terminsavgift. Terminsavgift i löpande priser

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vanligaste terminsavgift, medelvärde i kronor*	665	663	661	658	647	647	625
Vanligaste terminsavgift, median i kronor*	650	650	650	650	650	650	650
Kommuner med elevavgift, antal	238	265	248	258	244	223	176
Kommuner utan elevavgift, antal	4	7	9	9	12	16	14
Saknar kommunal kultur-/musikskola, antal	6	6	6	7	7	7	7
Ej svar	42	12	27	16	27	44	93
Totalt antal kommuner	290	290	290	290	290	290	290

* De som har 0 kr i elevavgift har inkluderats vid beräkning av medelvärde och median.

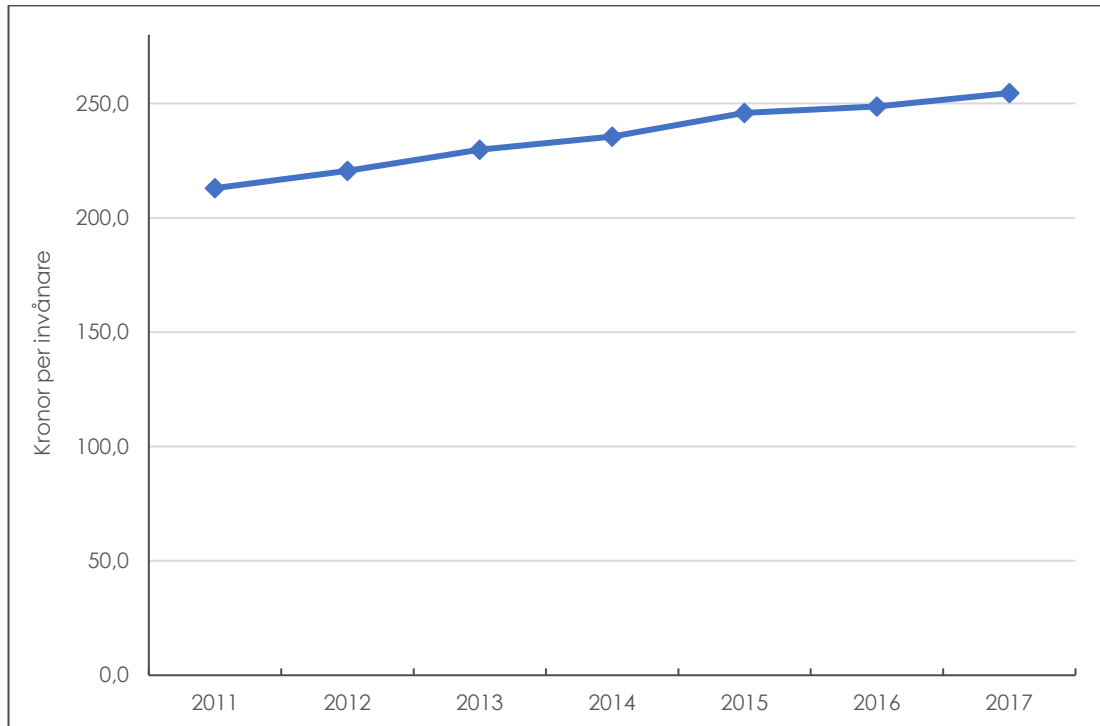
Ekonomi

Uppgifter om kommunernas nettokostnader för kulturskolan har hämtats från Statistiska centralbyrån räkenskapssammandrag för kommuner. Dessa uppgifter visar att de totala nettokostnaderna för samtliga kommuner i landet har ökat från cirka 2,0 miljarder kronor år 2011 till 2,6 miljarder kronor år 2017, beräknat i 2017 års priser. Om man fördelar kostnaderna per invånare, för att ta hänsyn till befolkningsutvecklingen, så har nettokostnaderna ökat från 213 kronor/invånare år 2011 till 254 kronor/invånare år 2017, i 2017 års priser.

Kommunernas samlade intäkter från avgifter har minskat något under perioden, från 266 miljoner kronor år 2011 till 249 miljoner kronor år 2017, i 2017 års priser.

Av kommunernas totala driftskostnader går knappt 0,5 procent till kulturskolan.

Figur 7. Nettokostnader för kulturskolorna 2011–2017, kronor per invånare i 2017 års priser

Tabell 6. Totala kostnader och intäkter för samtliga kulturskolor i riket, 2011–2017. Tkr 2017 års priser

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nettokostnader, tkr, 2017 års priser	2 019 390	2 107 407	2 216 421	2 295 148	2 421 723	2 485 251	2 575 614
Intäkter från taxor och avgifter, tkr, 2017 års priser	266 100	266 889	270 040	266 841	261 199	256 997	248 927
Nettokostnader, kr/invånare, 2017 års priser	213,0	220,5	229,8	235,5	245,8	248,6	254,5
Intäkter från taxor och avgifter, kr/invånare, 2017 års priser	28,1	27,9	28,0	27,4	26,5	25,7	24,6
Andel av totala driftskostnaderna som går till kultur/musikskola, procent.	0,46	0,47	0,48	0,48	0,48	0,48	0,49

Metod

Statistiken för år 2017 har samlats in och sammanställts av Kulturrådet. För åren 1997–2016 har Kulturskolerådet (tidigare SMOK, Sveriges Musik- och Kulturskoleråd) samlat in statistiken.

Uppräkningen av antalet elevplatser har gjorts med hjälp av en faktor som baseras på befolkningen i de kommuner som svarat jämfört med befolkningen i de kommuner som inte svarat. Kommuner som inte besvarat enkäten är i genomsnitt mindre än de som besvarat den.

Siffror i detta PM för åren 2011–2016 kan skilja sig från de som tidigare publicerats av Kulturskolerådet. Kulturskolerådet utgick från svarsfrekvensen vid uppräkning till rikssiffror medan Kulturrådet även har tagit hänsyn till befolkningsstorleken i de kommuner som svarat respektive inte svarat på enkäten.

Datakällor

Enkät till landets samtliga kulturskolor från Kulturskolerådet 2011–2016 och från Kulturrådet 2017.

Kulturskolornas kostnader och intäkter kommer från SCB:s räkenskapssammandrag för kommuner.